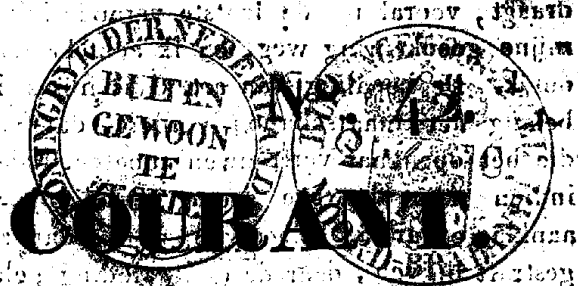

1850.

BREDASCHIE

Woensdag

De prijs der Courant is, door het geheele Koninkrijk, franco per post, in 't jaar f 9:00, half jaar f 4:50, kwartaal f 2:25.

den 26 Mei.

Alle Inzendingen van Brieven, Advertentien enz., geschieden aan de uitgevers dezer, welke laatsien men verzeekt op Zegel te stellen.

N. E. D. R. L. A. N. D. E. S. C. H. I. E.

Bij het mededeelen, in ons vorig nummer, van het zakelijke der gevoelens van de leden der Tweede Kamer over de concept-wet tot beteugeling van hoon en laster, door middel der drukpers of op eenige andere wijze, ontstond het vermoeden, dat wij bij de zitting der Kamer van woensdag den 19den gebleven waren, en donderdag, uit hoofde van den hemelvaartsdag, geene zitting heeft plaats gehad en ons nummer van zaterdag reeds vrijdag avond verzonden was. Wij konden derhalve niet voor heden de zittingen van vrijdag en zaterdag op dezelfde wijze als die van maandag, dinsdag en woensdag mededeelen, doch zullen vooraf onzen nieuwsgierigen lezer melden, dat het ontwerp, na nogmaals eene wijziging in het derde artikel ondergaan te hebben, zaterdag h., tegen vier ure des middags, met de beslissende meerderheid van 93 tegen 12 stemmen is aangenomen. Hierna gaan wij voort met het hoofdzakelijke van de gevoelens der leden op te tekenen.

Jonkheer van Crombrugge (voor West-Vlaanderen): Men mag zulks zoeken te bewijzen, dat de voorgedragen wet moet blijkbaar alleen strekken tot beteugeling van hoon en laster, door middel der drukpers gepleegd en ik houde de beperking, welke de vrijheid der drukpers dien ten gevolge zou ondergaan, strijdig met de bepaling van art. 227 der grondwet. De uitsluitingen in art. 3 van het concept zijn daarenboven te onbepaald; het komt mij voor, dat de wet van den 16den Mei 1829 genoegzaam is, om het misbruik der drukpers te straffen en te beteugelen, en zulks zou ook gebleken zijn, indien men dezelve slechts had willen toepassen.

De heer Fallon (voor Overijssel): Eene wet tot beteugeling van hoon en laster is niet alleen goed, maar, gelijk de ondervinding geleerd heeft, noodzakelijk, op dat men niet zal mogen zeggen en schrijven, wat men wil. Valsche meening toch, door middel der drukpers in omloop gebragt, is genoeg, om het bestaan van geheele natien te doen wankelen of den grond te leggen tot eene duurzame miskenning van de heiligste aangelegenheden van den Staat. Menig hoog verdienstelijk man, door schotschriften beschimpd en beledigd, heeft nimmer zijne eer terug bekomen, en is, het mag zijn met de overtuiging van zijne onschuld, maar toch verstoken van den roem, die hem toekwam, verstoken van de welverdiende achtung zijner medeburgers, ten grave gedaald. Moegelijk is het voorzeker, zoo niet onmogelijk, om alle overtredingen, die door middel der drukpers kunnen worden begaan, in eene wet met name te noemen; daar bestaat echter geen bezwaar, om zoodanige wet daar te stellen, even min als iedere andere strafwet, waarmede zij in dat geval gelijk staat. Het is te hopen, Ed. Mog. Heeren, dat de drukpers niet verder tot een werktuig der boosheid en spotzinnigheid zal worden gebruikt, noch laster en eerroof ten dienst zal staan, dat door deze wet de rust binnens lands moge bewaard blijven, en de konings wijsheid die van buiten weet te begeren, en de wetten aan de bevoegde regters moge worden overgelaten, om de wetten op de gevallen toe te passen; doch ik moet alhier den wensch uitspreken, *minus ad omnes, poena ad paucos pertinat* (dat vele dezelve vrij zijn, weinige hare toepassing onder vinden mogen.)

De heer Fallon (voor Namen): Ik zou volgaarne mijne goedkeuring aan het ontwerp hechten, indien hetzelfde alleen ten doel had om hoon en laster jegens den Koning, de leden van het koninklijk geslacht en de regering te straffen; maar de overige bepalingen, er van maken het voor mij onaannemelijk. Ik wil niet ontkennen, dat sommige schrijvers van dagbladen te verre gegaan zijn; maar de straf voor deze zou, mijns bedunkens, moeten zijn, dat men hun de verplichting oplegde, om, in hetzelfde blad, waar in honende uitdrukkingen of lasterlijke aantijgingen gevonden wierden, koste-

men moet zich daaraan niet al te bevreesd te maken voor de uitgesproken buitensporigheden en lasteringen op het volk, zouden kunnen verwachten, dat zij jegens de lasteraars en waarhoeden eene diepe verachting zullen koesteren.

De heer Luzac (voor Holland): Met leedwezen moet ik bekenen, dat ik mij vreesselijk te leur gesteld heb gevonden in de verwachting, dat de wet van 1829 genoegzaam zoude zijn, om het misbruik van de vrijheid der drukpers te beteugelen. Moegelijk had ik toen kunnen verwachten, dat de openbare schrijvers, en inzonderheid die der dagbladen, zich zoo onaanvaardbaar zouden toonen voor de milde bepalingen der zoo even genoemde wet, als werkelijk het geval is geweest. In alle redvoeringen, die nu toe over dit onderwerp gehouden zijn, straalt, in mindere of meerdere mate, eene gelijke verachting voor de buitensporigheden der dagbladschrijvers door. Daaraan moet paal en perk worden gesteld, want de geschiedenis heeft geleerd, welke gevolgen het hebben kan, indien de hartstogten der menigte dagelijks worden angeblazen, en ik heb dus ook met innig genoege gezien, dat de Regering zelve in dezen den eersten stap heeft gedaan. Sedert spanten uit een geslacht, welks leden gedurende gerimden tijd in het bezit van een dagblad de hand hebben gehad, kan ik niet niet geacht worden, een vijand der zoogenaamde pers te zijn. Ik geloof integendeel, dat de dagbladen eenen zeer grooten invloed op het verbreiden der waarheid en het doen kennen van dwalingen kunnen uitoefenen; maar gemaakte schrijvers, die enkel lasteren en schimpen, die, in plaats van redzaam te dragen, alleen personen aanvallen, zulke leden verwerpen, even vereerd als luttig beroep, en zonden, indien hunne onhandigheid niet beteugeld werd, aan het volk afkeer tegen de grondwettige vrijheid der drukpers inboezemen. De twee eerste artikelen der wet dragen mijne volkomen goedkeuring weg. Het 3de artikel is thans veel verbeterd. In art. 6 zie ik geene strengheid. Een ambtenaar, die gehoond of gelasterd is, zal niet ligt zelf geregtelijke vervolgingen beginnen, en niets onnatuurlijks in, dat het officie zich als een vijand van zulk een ambtenaar opdoet.

De heer van de Roisin (voor Henegouwen): Het woord gevraagd hebben, om mijne gevoelens te laten kennen der tegenwoordige wet meer breedvoerig te behandelen, en om te betoogen, hoe buitensporigheden, die alhier eene schuilplaats zijn komen zoeken, en voor welke niets heilig is, veel tot de uitspattingen en de overtreven toon onzer dagbladen hebben bijgedragen. In dit betoogen redenaars zijn mij in dit betoog voorgegaan, en ik zie met het woord af. Mijne stem zal daarvan afhangen, of de Minister van Justitie mij, ten aanzien van art. 3, welks bepalingen mij ook na de laatste wijziging, nog altijd te onbepaald voorkomt, de noodige gerustheid zal kunnen inboezemen.

De heer van de Kastele (voor Holland): De noodzakelijkheid, van het tot stand brengen eener zoodanige wet komt mij niet twisbaar voor. Dat de wet 16 Mei 1829 niet genoegzaam is geweest tot beteugeling der misdrijven, die door middel van de drukpers kunnen gepleegd worden, blijkt uit de schandelijke taal, welke sedert dien tijd door de dagbladen gevoerd is, en tot welker bestialiteit het wetboek van strafrecht geen middel oplevert. Men weere hier tegen niet als een bewijs van het vonnis, dat onlangs door het Hof van Assises voor Zuid-Brabant is gewezen, want in dat geval was men verder gegaan, en had men opgezet tot eene zamenspanning, om de Hooge regering omver te werpen. Die daad het onder het bereik der bepalingen van het strafwetboek, dat tegen hoon en laster jegens het hoofd van den Staat voorziet dat wetboek niet naar behooren. De bepalingen der voorgedragene

wet komen mij doelmatig voor. Het zoo zeer bestredene artikel 3 draagt, vooral na de laatste verandering, die daarin gemaakt is, mijne goedkeuring weg, en ik acht hetzelfde thans genoegzaam duidelijk. De bepaling van art. 6 is mijns inziens noodzakelijk. Het belang der maatschappij vordert, dat verguizing van ambtenaren, die het openbaar vertrouwen moeten genieten, gestraft werde; maar indien men d'zwere geveer woude geveeren, dan op aanklachte van de bevoegde partij, dan zou het misdaat veelal ongestraft blijven, daar de ondervinding geleerd heeft, dat een ambtenaar niet ligt zelf eene klacht tegen zijnen lasteraar zal indienen.

De heer *van Genechten* (voor Antwerpen): Het, onbepaalde in art. 3 is door de nieuw voorgedragene redactie aanmerkelijk verminderd. Ten opzichte van art. 6 merk ik aan, dat de vervolging wegens hoorn en laster, aan ambtenaren aangedaan, niet aan het openbaar Ministerie alleen is overgelaten, daar dezelve niet kan plaats hebben, dan na eene voorloopige instructie.

De heer *Barthélemy* (voor Zuid-Brabant): Ik voordeel het ontwerp, na alle de daarbij gemaakte wijzigingen, nog eens zamen te nemen; omdat daarbij nog te veel ingt aan den regter wordt overgelaten; het ingevulde woord *boosaardiglijk* neemt, deze onzekerheid niet weg. De bepalingen van het ontwerp komen mij steeds met de grondwet voor. Daar bestaat geen land in Europa, waar meer verschil van godsdienstige en staatkundige begrippen en gevoelens heerscht, dan het onze. De grondwet heeft wisselende de vrijheid gegeven; en alle die gevoelens door middel van de drukpers te openbaren.

De heer *Louffign* (voor Henegouwen): Niemand onzer had in 1829 kunnen denken, dat er zulk een misbruik van de vrije drukpers zou gemaakt worden, dat men zelfs het geerbiedigd hoofd van den staat zou durven aanranden. Die losbandigheid behoort voor zekere straf te worden; maar op eene wijze, dat de verschuldigde niet te gelijk met den schuldige gestraft werde. Men behoort middelen te bedenken, om de buitensporigheid der dagbladen te beteugelen, zonder de vrijheid der drukpers den doodsteek te geven.

De heer *Westerhuyzen* (voor West-Vlaanderen): Het voorgedragene ontwerp zijt als het een vernietigt de vrijheid van de drukpers, die de grondwet u verbindt te waarborgen. De bepaling van art. 16 Mei 1829 was niet voldoende om de losbandigheid der drukpers te beteugelen, die de grondwet, welke noch tegen het ontwerp heeft uitgebracht, komen mij niet voldoende voor; en ik zal dus mijne goedkeuring daarvan weerspreken. De grondwet vernietigt de vrijheid van de drukpers, die de grondwet u verbindt te waarborgen.

De heer *Grooten Broek* (voor Noord-Brabant): Bij de bereddelingen over de wet van 1829 is door sommigen daarop aangedrongen, dat een bepaling om de hoorn en laster te straffen tegen boorn en laster, tegen het hoofd van den Staat, bestijft heeft man na rijp beraad te hebben. Het noodig was om de zelfde reden zal zijne hoorn en laster tegen de Staat, bestijft heeft man na rijp beraad te hebben. Het noodig was om de zelfde reden zal zijne hoorn en laster tegen de Staat, bestijft heeft man na rijp beraad te hebben.

De heer *de Meester* (voor Noord-Brabant): Ik heb verschillende artikelen 1 en 2 als onnodig en onstaatkundig, en te veelvuldig wegens de onbestemdheid van dergelijke uitdrukkingen, als strijdig met het gezond verstand, van de wet in een gemaal, sonder doch, vermits de onbestemdheid, waarin dezelve voorgedragen is, veranderd zijn, en de kamer in de gedachte is, van den Staat voorzien heeft; de regering heeft, ook worden door eenige middelen, om zich te doen betredigen.

De heer *de Meester* (voor Antwerpen): Het strafrecht is niet gescreven tot de bestraffing der misdaden, waartegen de voorgedragene wet genigt is. Het belang van den Staat vordert, dat men de regering van de hoorn en laster, voorzie van haar tegen de openbare, niet tegen alle mogelijke aanranding, te beveligen. De bepalingen der wet zijn, overigens, zeer doelmatig, en het is niet mogelijk, de daarbij bedoelde misdrijven, duidelijker, en iuster te omschrijven, dan geschied is.

De heer *de Meester* (voor Holland): De bestaande wetgeving is niet

voldoende, om het misbruik der drukpers te beteugelen en het is dus alleen de vraag, of de voorgestelde wet de daartoe vereischte middelen oplevert, zonder op het regt der ingezetenen, om hunne geestes vrijelijk te mogen openbaren, inbreuk te maken? Deze vraag meen ik voldoende bevestigend te kunnen beantwoorden. De bedenkingen, die tegen de wet ingebracht zijn, komen mij weinig afdoende voor. Vooral kan ik mij niet bedenken, hoe het misbruik van de dagbladen, die in art. 3 eene beperking onderhevig is, en die zelve afkeuren uit hoofde van de ruimte, welke daarbij aan den regter wordt overgelaten. Ik meen, dat de bekende eerlijkheid en onafhankelijkheid der Nederlandsche regters een genoegzamen waarborg opleveren tegen eene willekeurige en partijdige toepassing der wet en zekere volle overtuiging voor de wet stemmen, in de hoop dat daardoor een einde zal worden gemaakt aan de oneenigheid, waartoe de losbandigheid der dagbladen al te lang heeft aanleiding gegeven.

De heer *van Zuylen* (voor Holland): Ik heb nooit de vrijheid van de drukpers op eenige andere wijze begrepen, dan onder de stellige voorwaarde, hetzij stilzwijgende, hetzij door eene beschrevene wet, dat laster en hoorn, opzettelijk en openbaar daardoor bedreven, zouden beteugeld en gestraft worden; de vrijheid der drukpers mag dus nooit ontaarden in een regt van publiciteit van de pers; want het menschelijk hart, ten einde daardoor aan geld en hebzucht te voldoen. Deze voorwaarden bestonden ten allen tijde stilzwijgende verbodten, dat ook in onze provincien; waar de hoorn overheid zich het volstrektste regt voorbehield, om wat zij gevaarlijk oordeelde, te verbieden en te straffen. Ook de Ed. Mog. Heeren heb gedeelt in de resolutie, dat de wet van den 16den Mei voldoende zou zijn; en ik heb geloofd, dat de edelmoedigheid van het volksrecht hoofd van den Staat, die niet wilde, dat aan de mogelijkheid van spraak hetzelve hem gedacht zou worden, zou zijn erkent geworden. De ondervinding heeft mij het tegendeel geleerd en het is mij nu niet mogelijk, moest ik comstatoren.

De minister van justitie verdedigde, in eene lange en het hoofd uitgesproken redevoering, het ontwerp tegen de verschillende bedenkingen der leden, waarna, de deliberation gesloten zijnde, de president de stemmen opnam.

Daar waren 104 leden tegenwoordig; 52 leden voor en 52 tegen gestemd hebbende, deed zich, voor het eerst, in de vergadering het geval van het staken van de stemming, op zoo, dat de vergadering tot den volgenden dag, zaterdag, geschoonde werd.

Op dien dag waren er 105 leden tegenwoordig. De minister kondigde aan, dat hij, zoo op het oogenblik, van wege Z. M., had ontvangen nogmaals eene nadere redactie van het zoo zeer bestredene derde artikel van het concept; luidende deze nieuwe redactie nu als volgt:

„Al wie, boosaardiglijk en openbaar, op welke wijze ook, of door welk middel, de verbindende kracht der wetten aanrandt, of tot ongehoorzaamheid aan dezelve aangespoord zal hebben, zal met eene gevangenis van zes maanden tot drie jaren gestraft worden. Deze bepaling zal echter geene belemmering toebrengen aan de vrijheid van regtsvordering, of verdediging, voor de rechtbanken, of alle andere bevoegde officieren. Na eene voordracht van den afdeeling werd besloten, deze nieuwe redactie, op de gewone wijze naar de afdeelingen te verzenden. De leden zich dienvolgens in hunne respectieve afdeelingen begevonden hebbende (sommigen bleven echter in de zaal rondwandelen) om te delibereren, bracht, na afloop dier deliberation, de centrale afdeeling haar verslag uit, waarna de discussien op nieuw begonnen, en welke gelegenheid de baron *de Stassart* gebruikte, om de redevoering van Z. Excell. den minister van justitie, den vorigen dag gehouden, bij hem de vrees versterkt had, dat het doel der wet was, veelmeer de strekking tot misdrijf, dan het misdrijf zelf te straffen. Dit werd eveneens besproken, en het was besloten, dat de wet op nieuw tot de stemming overgegaan zijnde, werd, zoo als boven gezegd is, de wet met 95 stemmen tegen 12 aangenomen.

De namen dezer twaalf zijn: *de Stassart, de Secus, de Spoockhem-Mean, Cornet de Grez, Luyben, de Broeckere, de Langhe, Surlet de Chokier, Dumont, de Gerlache, van Sasse van Isselt* en *d'Omalus Thierry*. De heer *de Celles* was, uit hoofde van ziekte, afwezig en de heer *van Sasse van Isselt* was de eenige, die verzocht, dat er van zijne afkeurende stem melding in de nuntien gemaakt moest worden. Het is er dan een groote, een reuzen, om de gevolgen te voorkomen van de lasterzucht, om beschroomde taal te gebruiken, voor welke niet meer heilig was. Maar is deze stap voldoende, om de losbandigheid der drukpers te beteugelen?

doende, om de onophoudelijke woelingen tegen te gaan, die niets minder, dan eene geheele omverwerping van alle onze instellingen bedoelen? Wij ten minsten treden met onze oude waar-schuwing op, en roepen alle onze weldenkende medeburgers onop-houdelijk toe: WAAKT! WAAKT!

Van den 25sten.

Gisteren zijn, in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de delibe-raties voor de accijns-wetten begonnen. Het ontwerp van wet omtrent den accijns op den wijn is, met 85 tegen 5 stemmen, aan-genomen, in weerwil van eene aanmerking van den heer *Pescators* (van Luxemburg), welke in de nieuwe wet geene verbetering ge-vonden had, vooral voor den binnenlandschen wijnbouw, waarbij zijne provincie zooveel belang had. De accijns op den buitenland-schen wijn zal dan nu, volgens deze wet, bedragen $\text{ƒ} 12-60$ op ieder vat.

Daar na werd ook, na eenige deliberaties, de wet, waarbij de accijns op de suiker bepaald wordt, met 79 tegen 11 stemmen, aangenomen. De accijns op de ruwe suiker, herkomstig uit onze West-Indische koloniën, zal alom bedragen $\text{ƒ} 11-47\frac{1}{2}$ de honderd pond en die op alle andere ingevoerd wordende ruwe suiker $\text{ƒ} 15-50$.

De deliberaties over de andere accijns-wetten werden heden voortgezet.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft gisteren hare eerste zitting na het reces gehad.

— Het beroep in cassatie van de veroordeelden *de Potter c. s.*, heeft gisteren gediend. Wij hadden verwacht, eenige bijzonderheden van dit geding in de Brusselsche papieren van heden te zullen vinden, maar zijn in onze verwachting bedrogen geworden.

De *Journal de Gand* bevat eene door den redacteur gefin-geerde snaaksche instructie van pater *Roethaan* aan de zoo-genaamde oppositie, uit welke wij hetgeen in de factie waarachtig gevonden wordt overnemen:

• Indien eene voorgedragen wet bij de Staten aangenomen wordt, dan moet gij zeggen, dat het den minister onderdrukker gelukt is, om door vrees op de leden te werken ten met den *Belge* uitroe-pen: *Hebben wij nog eene nationale verdediging!*

• Indien de wet verworpen wordt, zegt gij met den *Catholi-que* zeggen, dat de minister bij de leden getripped heeft, om zijne eijde wet te doen verwerpen, aangezien hij die toch slechts voorgedragen had, om den schijn aan te nemen van het volk genoeg te geven.

• Wordt eindelijk de wet met modificaties aangenomen, dan zult gij den *Courrier des Pays Bas* raadslagen die u leeren zal, dat de wet met modificaties slechts aangenomen is, omdat het vuur der par-tijzen welken de wet afdrukt, zich afstuit, als wanneer de minister, in zijn afgelegen verzuende, gemakkelijk de stemmen der leden zal winnen ten voordeele der laatste redactie, die hij reeds lang gereed had en welke hij eigenlijk had willen doordrijven.

• Zoodat de ministers, of de wet doorgaat, of zij verworpen wordt en of zij met modificaties wordt aangenomen, altoos onge-lijk hebben.

O. E. D.

— De laatste Londensche tijdingen, welke wij heden over Hol-land hebben ontvangen, zijn van den 22sten dezer. Volgens het bulletin van den vorigen dag blieven de kenteekenen van 's konings ziekte gunstig, doch M. had eene slechten nacht gehad.

De *bona* van een tusschen den hertog van *Wellington* en den prins van *Saxen Coburg* gesloten geschil, over de zaken van Grie-kenland had de gesechte fondsen twee opsteent doen dalen.

Mengelingen.

OPPOSITIE.

(Tweede Artikel.)

Het woord, naauwelijks gezegd, dat het karakter eener staat-kundige oppositie grootendeels afhangt van het karakter der bege-ling, welke de oppositie voorstelt, is de beschied. Waar wezenlijke be-lingheid, bestaande in het verborgene werken, en noch spre-kers, doch dagbladen zullen hare bedoelingen bekend maken voor dat zij zich sterk genoeg gevoelt, hare voorzettingen met kracht te ondersteunen. Daar, waar wezenlijke overmaat van aardse zegeningen tot morren aanzetten, wordt eener weder burger in een spreker, elk kinder-drupersje in een dagblad, welke in het verborgene werken, om de eischen der oppositie alom te verspreiden. De opstand der spreken is een bewijs van het eerste; de talloze Mugschrift-jes van 1797—1795 bewijzen genoegzaam het tweede; sijn nu van gaane bewijzen uit later tijdvak te spreken.

Dit ligt ook in den aard der zaak zelve. Oppositie is eenen grondwettig bestaand wordende staat moet iets geheel anders zijn dan oppositie onder eene willekeurige regering; doch daarin moe-ten beiden overeenkomen (willen zij in eenen edelen zin hunne naam verdienen), dat zij de handhaving van eenmaal vastgestelde beginselen, van welke het geluk van den geheelen staat; niet van deze of gene gedeelten; afhangt, bedoelen. Dit doel als dater eener waardige oppositie aannemende, is het niet moeilijk, wederzeker-heid vereischen en kenmerken daartoe af te leiden.

Even als in alle zaken, waar het op aankomt een juist oordeel te vormen, moet ook hier grondige kennis der zaak zelve vooraf-gaan. Niet alleen kennis van eefrige bestaande vormen, maar ken-nis van het wezen der zaak zelve; kennis niet alleen van hetgeen theoretisch schoon schijnt, maar vooral van hetgeen praktisch waar-tig is. Wij moeten bij dit hoofdvereichte bijzonder sithoeten, omdat, in dezen tijd, en bepaaldelijk in de ongelukkig woelingen, die ons zoo gelukkig Nederland in de hartader dreigen aan te las-ten, dit verwaarlozen van het wezen der zaak ter heile van de vormen, dit verkiezen van theorieën boven praktisch zoo veelwaars reeds berokken heeft.

Na grondige kennis is onbetwistbaar waardigheid een vereichte en tevens het kenmerk eener goede oppositie. Veelal, ofschoon niet altijd, is de eene met de andere vereenigd. Ware kennis gaat met gepaste bescheidenheid meestentijds hand aan hand, en zonder deze laatste, is waardigheid niet veel meer dan een geleend kleed, dat voor iemand geheel anders dan voor den daarmede gekleeden persoon blijkt gemaakt te zijn. Waardigheid onderstelt inwischen niet alleen gepaste bescheidenheid, maar even zeer gepaste vrij-moedigheid; want weinig zou het der voorgestane zaak baten, in-dien het den, met de noodige kennis, voergerust, man aan de eefrige hoedanigheid ontbrak, om zijne kennis vruchten te doen voortbrengen. Waardigheid moet het kenmerk eener oppositie zijn: zonder haar staat zij gelijk met den tegenstand van ondeugende knapen, die hun steenenwerpen ook met de grootsche beaming van verdediging van regten bestempelen.

De maat ongezogene hoedanigheid sluit tevens nog andere in zich, als: gematigdheid; eerbied voor wetten en wetgevers; gematige waardering van zich zelven. Het is de verdediging eener zaak, de grenzen der gematigdheid achter zich laat, en slechts zijnen hartstogt gehoor geeft, werkt ten nadeele van zijn eigen plan, en ware dit op zich zelve ook nog een voortzetting. Waar eerbied voor wetten en regeerders ophoudt, neemt de oppositie eene monsterachtige gedaante aan en de Staat, reeds in zijne grondbeginselen aangetast, wordt met eene geheele overwerping bedreigd. Gematigdheid, waardering van zich zelve, en zelfstandig mer-maatschappij noodzakelijk tot vorming van een zelfstandig karakter, is het te meer, in de maatschappij hooger ge-plaatst is, of zich met de beartiging van voornamere aangelegen-heden belast zich. Hij, die vergeet, wat hij aan zich zelve ver-schuldigd is, is een slecht burger, en het woord oppositie in den mond des slechten burgers is de scherpste werking der schand-straalkundige uitdrukking.

Oppartijdigheid is een ander vereichte van grondwettige oppo-sitie, doch wellicht het minst in volkomene aanwezig. Vooroordeelen maken het algemeen verstand het meneschengebiedt uit; en zij, die het hartstogt, afstortelen wenen bedoelen te zijn, lijden dikwils het meest aan deze kwaal. Metigenaacht om de schijnbare voorbreeders aan de beteekenis van droopen, te laten dalen, en de dertiende gast aan een vrienden dach aan willen wezen. In de wetenschappelijke en kunst-steren-wereld, in de zede- en staatkundige is het even aan. Meer-lijk valt het, vooral op gevorderden leeftijd, de vooroordeelen, met geboortepiaats of opvoeding voortgesproten, vaarwel te zeggen; maar zoo dit, in een engen kring, weinig nadeeligs na zich sleept, hoogst geyaglijk wordt die geschiedheid aan vooroordeelen, wanneer men op ruimer toneel spreken en handelen moet. Dit is het gevaar spiedig, dat vooroordeelen veelal een uitloeiend van valken in, en, naarmate het eerst meer bekend wordt, met, van de eischen van het laatste, in zijne geheele naaktheid meer ten toone gesteld.

Het karakter eener waardige oppositie, behoort ook: onbaat-zuchtigheid en verbaetloping. Wanneer het is eene armen-lijke oppositie, die hare handelingen in guldens of franken be-treft, dan die, om zeker te zijn, dat de schaal, met het geld belast, lager zal hangen dan die, waarop de oppositie rust, zal, dat de eerste ook het eerste bevrucht wordt. De verstandige be-schouwer hecht aan zulk eene oppositie evenveel waarde als aan de onbaat-zuchtigheid van eenen ander, die een evenveel bevrucht van

de slavernij der Negers werd, na zich een aanzienlijk fortuin in den slavenhandel gemaakt te hebben. Eigenbelang, eigen neiging, moeten, in staatkundige oppositie, voor algemeen belang, algemeene behoeften, achter staan; en hij, die niet sterk genoeg is, het eerste van het laatste op te offeren, is, als idd eener oppositie, in waarheid een Ridder of Jonkheer van de droevige figuur.

Eindelijk beschouwen wij volharding en moed als hoofdvereischten eener waardige oppositie. Niet ligtvaardig moet men de banier eener oppositie ontrollen, zulks vooral niet doen, weggelept zijnde door den indruk van een oogenblik, of de stem van gekrenkte eigenliefde. Oppositie moet op bedaarde redenering en volkomene overtuiging gegrond zijn; maar, zoodanig eenmaal gevestigd zijnde, moet zij ook standvastig op den afgeteekenden weg blijven voortgaan, zonder zich, door het geschreeuw der menigte, tot voortrollen, of, door hooge gunsten, tot teruggang te laten aanzetten. Cato heeft eenmaal, niet ten onrechte, gezegd: *il n'est qu'une ligne droite et il en est mille tortueuses. Il n'est qu'un moyen d'être par, et en est un million d'être pervers.* Dit houdt men ook hier voor oogen: de rechte lijn is de eenige, welke de oppositie als eene harer waardige baan moet aannemen.

Onder het kruis bloeit het geloof. Even zoo groeit eene edele oppositie onder het leed. Ook daarvan zijn de bewijzen voorhanden. De eerste Christenen, die men als waardige bestrijders van het wereldlijk en geestelijk despotismus van hunnen tijd beschouwen kan, heten zich, noch door lijden, noch door vervolging afschrikken; en schootten in hemelscher bloede de roos van hun geloof, naar gelang het kruis, dat hen drukte, zwaarder werd. Toen, in later eeuw, het wereldlijk en geestelijk despotismus, in een ander gewaad dan ten tijde der Apostelen, verrees, en moedige mannen, ter herstelling van de oorspronkelijke eenvoudigheid des Christendoms, tegen dat despotismus oppositie vormden, konden brandstapels noch woordschavotten hunnen moed en ijver verflaauwen; want hunne zaak was eene regtvaardige zaak. Moed en volharding, in weerwil van het aangroeijend leed, waren de onderscheidende karaktertrekken van de oppositie onzer vaders tegen Spanjes dwinglandij. Moed en volharding kenscheftes de oppositie van den grondlegger van Noord-Amerika's vrijheid. Moed en volharding waren steeds, en zullen het oogenblik zijn, de paswoorden der oppositie van het licht tegen het duisteris, van de vrijheid tegen de slavernij, van de waarheid tegen den logen.

A L L E R L E I. P R O E V E V A N K E N D O O D S - B E R I G T.

Op zaterdag, den 22sten dezer, trof ons de allergevoeligste slag, die zoo het schreeuw, door het noodlot ons was toegedacht. Ruim twee jaren geleden midden wij ons verblijden met de geboorte eens lievelings, welke, niettegenstaande hij de *bastaard vrucht* eener onwettige verbintenis was, ons boven alles dierbaar werd, en, bij den doop, den naam van *l'union catholico-libérale* ontving. Welig groeide dit kind, dat zeer ten onpasse, door eenige wangunstige bejagers, uit hoofde van deszelfs niet zeer bevallig voorkomen, een *gedroogtje* genoemd werd, onder onze handen op. Reeds mochten wij ons in de toekomst verheugen, daar wij in hem alle die vermogens zagen ontwikkelen, alle die zaden zagen ontkiemen, welke met zoo veel moeite en zorgen aan hem waren medegegeven door *Mamma*, die, door hunne erkende *godsdienstige grondbeginselen*, door hunne *beproefde zeden en karakter*, hiertoe door ons waren uitgekoren. Het was, als of de natuur een wonder in dit kind had willen verrichten, daar het zich, bij deszelfs geboorte, niet zoo als bij andere jonge wichtjes, door schreeuwen alleen aankondigde, — neen, het sprong in de wereld, *voel, zeer veel!* Geen moedermelk of pap wilde, het gebreken, maar het eerste kost was hem welkom.

Even zoo was het tegen alle gemoedelijke wiesgelieljes, en tegen zich alleen vrolijk en opgeruimd, wanneer het *ca ira!* of het *à la Janterna!* gezongen werd; — ja het wicht tóonde eene hovennachtelijke geestdrift, wanneer zijne opvoeders hun *lievelings-gesprek* in zijne tegenwoordigheid aanyngen, namelijk over *konings-haaten* en *burgeroorlog*. — Wat had van zulk een kind niet kunnen groeien! Doch de ..... wilde het zoo niet! Eene *ongehoorde tiranij* over den lieveling van zijne voornaamste opvoeders berood, en soder den naam was hij kwijnende. — Langzaam vernaderden zijne krachten, tot dat hij eindelijk, op zaterdag den 22sten dezer, in onze armen overleden gaf. Slechts TWAALF onzer vrienden waren bij dit smartelijk overlijden tegenwoordig, en hulde zij hunne ijerigste pogingen, om, van den rand des grafs terug te brengen, hier openlijk toegebragt. Ons verlies is groot, onze droefheid onbegrensd. Annus zij, die den overledene gekend hebben, kunnen zijn gemis besellen, ook allen zij kunnen hem niet ons betreuren, en zich in onze hoop op eene *betere spruit* met ons troosten.

Daar dit afsterven; en, de daarbij voortvloeiende onkosten van begraving, het verlies van *godelijk voorzigt*, als anderszins, onzen *knantselen toestand* niet heeft verbeterd, zoo zullen wij geen onwettigen trouw aannemen, en verzoeken ook, om dezelfde redenen, van beeven van rouwbeklag verschonnd te blijven.

Dat de *doornig* onder de *univ* eenige verzoeken, die ons gerigt, is reeds door onderscheidene dagbladen gezegd en door vele

verschijnselen bewezen geworden. De journalen der unie hebben daarvoor echter nog maar niet willen uitkomen, maar steeds gemiddeld om *faire, bonne, mine à mauvais jeu*, of, bij zware kiespijn, lagchen. De *Bijenkorf* (tegenwoordig meer op een kermis- dan op staatkundig-blad gelijkende) kan dat intusschen niet langer uithouden; reeds voor eenen geruimen tijd verraadde een schuins getrokken mond, dat zijn lagchen sprekend op huilen geleek; doch nu komt hij voor zijne zaak uit, ten bekent (zie zijn No. 39) zeer naif, dat hij, in weerwil van al zijne moeite, zich niet op vermeerdering van het getal zijner aanhangers verheugen mag.

Arme *Bijenkorf-houder!* hebt gij dan ooit in ernst kunnen gelooven, dat men uwen *alsem* op den duur voor *honing* zoude hebben willen slikken?

Onder de talloose bewijzen der *logica* van den *Courrier des Pays-Bas* behoort ook zijne redenering bij gelegenheid van het staken der stemmen in de zitting der 2de Kamer van den 21sten Mei ll. Zie hier dezelve: Volgens art. 102 der grondwet moeten de besluiten der Kamer bij volstreckte meerderheid van stemmen worden opgemaakt. — Ieder, die nu maar een greintje gezond menschenverstand bezit, kan uit het staken der stemmen, als eene logische trekking afleiden dan: dat de Kamer tot geen besluit gekomen is. De *Postillon* denkt er, in zijne wijsheid, anders over en zegt: de stemmen waren gelijkelyk verdeeld, er was dus geen besluit tot aanneming der wet, ergo was de wet verworpen. O Gij *asinus*, enz. Gelukkig, dat de *logica* van den *Courrier* niet die der verstandigen, niet die der Tweede Kamer is!

M A R K T - P R I J Z E N

DER STAD BREDA,

van den 21 Mei 1850.

Het Nederl. Mulde Tarwe	4 7/8
Het dito dito Rogge	4 1/2
Het dito dito Boekweit	4 1/2
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	0 13
Een lucht Tarwe-brood, van een pond Nederl.	0 20
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	3 45
Een Nederl. pond Tarwen-Meel	4 26
Een dito pond Boekweit-Meel	4 18
Een dito pond Boter	2 25

A D V E R T E N T I E N

* * L. VAN DEN BROEK SLz., heeft, in de Nieuwenhaizen, No. 306, gevestigd, een winkel geopend hebbende, bestaande in *fine GALANTERIEËN, MANHOUTEN*, en *GLASWERKEN*, beloofd eene der prompte en civielste bedieningen, en zoekt de gunst en medewerking der Gereguleerden.

††† Alzoo *Antonius Jansen*, zooder beroep, zoon van *Peter* en van *Jacomina Scheerders*, geboren op den 30sten Maart ll., overleden te *Baarle-Nassau*, Arrondissement van *Breda*, bij deszelfs testament, gelyceerd voor den Notaris G. A. HENDRICKX, en getuigen, te *Baarle-Nassau* voornoemd, tot zijne erfgenen heeft benoemd, voor de eene helft: 1. de wettige descendenten van *Joh Jansen*; 2. de wettige descendenten van *Joes Jansen*; 3. de wettige descendenten van *Petronella Jansen*, zijnde geweest twee broeders en een zuster van des overleden Vader, en, voor de wederzijde: 1. de wettige descendenten van *Anna Maria Scheerders*; 2. de wettige descendenten van *Anna Maria Scheerders*, zijnde geweest twee zusters van des overleden Moeder, welke laatste, met *Antonie*, hebben te *Osthoven* onder *Turrijen*, allen staats-gewijze en bij representatie.

Zoo worden alle diegenen, welke aanspraak vermeenen te hebben op die nalatenschap, mits deze opgeroepen, om, onder productie van de noodige bewijzen, zich te dien einde te adresseren aan den ondergeteekende Notaris, en wel vóór den eerste Julij eerstkomenden, na welken tijd, er over die successie zal worden gedaponeerd, zoo als in regten bevonden zal worden te *Baarle-Nassau*.

Baarle-Nassau, den 20sten Mei 1850.
HENDRICKX

Den 13 Mei 1850 is, door *Z. J. DUROOP*, Boekverkooper te *Breda*, ten behoeve der Eeren-Dijnenbesten en Welwillenden der *Stad Breda*, ter versterking in het Nederduitsch, aangeboden: *Die Taktik der drei Waffen*: Infanterie, Kavallerie und Artillerie, einzeln und verbunden; im geiste der neueren kriegführung, von C. von DECKER, Konigl. Preuss. Major der Artillerie, enz.

* * Bij BREST VAN KEMPEN, Boekverkooper te Brussel, is van de pers gekomen en aan de voornaamste Boekhandelaars van het Rijk verzonden: *Nouveau Dictionnaire de Poche Français-Hollais et Hollais-Français*, contenant les mots les plus usités des deux langues avec un grand nombre de phrases et de locutions familières et proverbiales. Deux parties. 1. 8, 50. Het tweede deel zijnde het *Hollais-Français*, is op te passe en zal in de maand van October dezes jaars in licht komen.